

J E S E N I Š K I

KOVINAR

G L A S I L O O S V O B O D I L N E F R O N T E O K R A J A J E S E N I C E

Leto II.

Jesenice dne 10. septembra 1949

Štev. 36

Poština plačana v gotovini

Naročnina:

Letno	din 100.—
Polletno	din 50.—
Cetrtletno	din 25.—
Posamezni izvod	din 2.—

Ne s klevetami, ampak z dejanji odgovarjajo naši delovni ljudje lažem informbirojevcem

Borba za višjo storilnost v tovarni „Veriga“ - Lesce

BRIGADA 5-KRATNEGA UDARNIKA MAGDIČA PAVLA JE DOSEGLA 556% NORME, BRIGADA 5-KRATNEGA UDARNIKA TONEJCA JOŽETA PA 352%

Lesce, 6. septembra.

V borbo za višjo storilnost v tovarni »Veriga« Lesce sta prvi posegli brigadi tovarišev 5-kratnih udarnikov Magdiča Pavla in Tonejca Jožeta. Brigada petkratnega udarnika Magdiča Pavla je že prvi dan dosegla 536%, brigada petkratnega udarnika Tonejca Jožeta pa je dosegla 352% norme. Tako so zabeležili na delovnih mestih Magdiča in Tonejca do šestega septembra najvišjo delovno storilnost v osmih urah.

V telefonskem razgovoru s tovarišem Magdičem smo zvedeli za vzrok njegovega velikega uspeha, ki ga je dosegel s tem, da je podaljšal motorno jermenco in s tem dosegel več obratov in hitrejši pogon zračnega kladiva. Pri dosegu uspeha sta mu pomagala dvakratni udarnik Gatej in štirikratni udarnik Čačič. Tako so na tem delovnem mestu, kjer izdelujejo dele poljedelskih strojev zabeležili najvišjo storilnost v času obstoja tovarne »Veriga«.

Drugi velik uspeh je dosegla dvočlanska brigada petkratnega udarnika tov. Tonejca Jožeta, ki je v osmih urah pri kovanju verig dosegla 352% norme.

Tovariša petkratna udarnika Magdiča in Tonejca je navdušil uspeh, ki so ga pričeli zadnje čase dosegati rudarji po rudnikih, in sklenila sta, da poizkusita tudi ona dva tekmovalca za čim več-

jo storilnost. Uspeh ni izostal. Tako sta dala pobudo tudi ostalim brigadam tovarne »Veriga« v Lescah. Prav gotovo pa bosta s svojim vzgledom dala pobudo za doseganje sličnim uspehom brigadam v jeseniški železarni in tovarni »Plamen« v Kropi.

TOVARNA »VERIGA« JE IZPOLNILA V AVGUSTU MESEČNI PLAN 100-ODSTOTNO

Tovarna »Veriga« se bori za predčasno izpolnitev letnega plana. V mesecu avgustu je izpolnila proizvodni plan stoo odstotno. Če bodo člani delovnega kolektiva sledili vzgledu tovarišev Magdiča in Tonejca, bodo obvezno, da bodo zaključili letošnji plan do 10. decembra, tudi izpolnili.

TOVARNA »ELAN« JE V AVGUSTU IZPOLNILA PLAN 110-ODSTOTNO Zgoše pri Begunjah, 7. septembra.

Delovni kolektiv tovarne športnega orodja »Elan« vestno in uspešno izvršuje svoje planske dolžnosti in zadnja dva meseca stalno presega plan, kar priča o visoki zavesti delovnega kolektiva, ki se bori z različnimi težavami.

Borba za plan v avgustu je bila težka. Delovni kolektiv tovarne »Elan« v Zgošah pri Begunjah je premagal vse težave in izpolnil plan 110-odstotno.

Grupa LMS živinorejske zadruga „Partizanskega očka Stefana“ tekmuje v čast 30. obletnice SKOJ-a

Jeseniški rovt, 5. septembra.

Mladinska grupa kmetijske živinorejske zadruga »Partizanskega očka Stefana« je dokazala svojo zavednost že pri številnih prostovoljnih delovnih akcijah. Veliko število prostovoljnih ur je napravila pri letošnji košnji trave na planinskih travnikih. Za to akcijo je zbirala zainteresirati tudi ostalo mladino tega lepega planinskega kraja. Od ostale mladine se je odlikovala zlasti mladina, ki dela v jeseniški železarni ali pa v državnih ustanovah. Tako sta mladina Razinger Ivan in Klinar Joža, ki delata v železarni, žrtvovala večji del svojega letnega dopusta in pomagala zadrugi s svojim delom.

Mladinska grupa dosega in povečuje svoje uspehe s tekmovanjem na čast 30. obletnice ustanovitve SKOJ-a. Grupa kot celota pomaga pri izvajanju gospodarskih nalog na vasi, pri odkupih žita, mleka, pri odmeri davka itd. Poleg tega budno bedi nad nekaterimi prikritimi špekulacijami in jim tako onemogoča večje špekulacije.

Mladinska grupa bo skrbela, da bodo v zadrugi čimprej organizirali brigadni sistem dela. Kjer še niso postavili norm, jih bodo v najkrajšem času. Mladince, ki bodo presegali norme in se pokazali pri delu najbolj požrtvovalne, pa bodo proglasili za udarnike.

Mladinci kmetijske živinorejske zadruga v Jeseniškem rovtu pa so najtesneje povezani z ostalo vaško mladino. Skupno z njo bodo organizirali izlet po najboljših obdelovalnih zadrugah ljubljanske oblasti, kjer se bodo prav gotovo mnogo naučili in prinesli v svojo zadrugo in vas.

Prav tako bodo skupno z ostalo mladino vasi organizirali izobraževalni tečaj, na katerem bodo izpopolnili svoje znanje. Prav tako bodo skupno z ostalo mladino preštudirali bistvo trenj in spo-

ra med VKP(b) in KPJ. Na posebnem študijskem sestanku bodo natančno preučili zadruga pravila. Na ta sestank bodo povabili tudi ostalo mladino. Pričeli pa so tudi študirati igro, ki jo bodo uprizorili na proslavi 30. obletnice ustanovitve SKOJ-a.

Do sedaj so se vse premalo brigali za ljudsko tehniko. Ker pa se zavedajo, da se bo naše kmetijstvo v najkrajšem času mehaniziralo in bo zato potrebno, da bodo poznali stroje, so se odločili, da se na posebnem sestanku pomenijo o organizaciji ljudske tehnike in ustanovijo njen krožek v okviru svoje zadruga.

Ze iz tega razgibanega življenja čutimo, da pod Golico diha novo življenje, ki se bo v bližnji bodočnosti še bolj razbohotilo. Človek je pretrgal vezi preteklosti in postaja popolnoma svoboden. Pri tem ima mladina zelo velike zasluge.

Graditelji hidrocentrale „Savica“ so prejeli prehodno zastavo kot najboljši graditelji hidrocentral v LR Sloveniji

Savica, 4. septembra.

V času poostrene gonje proti naši državi s strani kominforma dosegajo naši kolektivi vedno večje uspehe. Če človek primerja to dvojje, občuti, da je krivica, ki jo delajo nam, napravila iz nas še bolj uporne ljudi in nas strnila še bolj okrog našega partijskega in državnega vodstva. Tako je tudi z junaškimi graditelji hidrocentrale »Savica«. Od časa do časa po resoluciji so se kopači še bolj zagrizli v zemljo, minirali pa, kot da bi primešali razstrelivu svojo uporno voljo, razstreljevali ovire v rovih. Tako so prodirali vse globlje v brezčutno skalo, ki bo skrivala rove, kjer bo ujeta voda zbirala še večjo silo in z njo dajala energijo, ki bo dajala luč in gnala stroje, ki bodo vedno bolj osvobajali človeka od težkega dela. Da, lepo življenje bo zavladalo pri nas in zato

V čast stoletnice naših železnic je kolektiv jeseniške kurilnice pozval na tekmovanje druge kurilnice v državi

Delovni kolektiv kurilnice, železniška postaja in delovno vozovno mesto Jesenice so v čast stoletnice naših železnic povečali tekmovanje. Pri tem so po za- slugi vsega kolektiva predvsem pa udarnikov, ki jih imajo okoli 30, dosegli lepe uspehe.

Najstarejši strojevodja 2 kratni udarnik Franc Kosem je s svojo brigado, ki jo sestavljajo njegov kurjač Rumež Domenik, 2 kratni udarnik, strojevodja Joža Savinšek in kurjač Andrej Subic, sprejel obvezo, da bodo z lokomotivo 17—078 prevozili 100.000 km preko enega obdobjnega pregleda. S tem bodo prihranili državi okoli 150.000 din. Svojo obvezo vestno izpolnjujejo in so že prevozili preko 80.000 km. Kljub temu, da je že 30.000 km preko obdobjnega popravila imajo lokomotivo še v najlepšem stanju in prihranijo največ na gorivu in mazivu.

Tudi tovariš Ciril Dernič, ki je vozil v Novem mestu je brez obdobjnega popravila lokomotive že prevozil 90.000 kilometrov, kar je brez dvoma velik uspeh, če upoštevamo, da ima lokomotiva normo do obdobjnega popravila le 50.000 km. Med tem pa je bil Dernič za požrtvovalnost in zasluge postavljen za instruktorskega strojevodjo.

V kurilnici pa je še več takih, ki so marljivo in uspešno izvršujejo svoje naloge. Pristov Janez je že pred osvoboditvijo skrbel za novo Jugoslavijo. V dneh zmage se je napotil z lokomotivo na Koroško in prepeljal več lokomotiv, ki so bile pokvarjene. Danes pa je med najboljšimi poslovođji. Izdelal je tudi glavo za obdelovanje ogrevalnih cevi. Med ključavničarji je tudi 4 kratni udarnik Alojz Robič. Tudi 5 kratnega udarnika Božiča imajo v svoji sredi.

Skupno so sprejeli obvezo, v čast stoletnice naših železnic, da bodo letni plan izpolnili do 29. novembra. Celotni petletni plan pa bodo izpolnili v štirih letih in napovedali tekmovanje kurilnicam v Osijeku, Bjelovaru, Banja Luki, Splitu in drugim. Kolektiv lokomotivske delavnice pa je dal obvezo, da bo do obletnice popravil vse lokomotive.

Poleg tega pa se kolektiv pripravlja tudi na drugo stran proslave, ki bo vsebovala kulturni in politični del. To se bo pričelo v ponedeljek 11. septembra z otvoritvijo razstave na železniški postaji na Jesenicah. Za razstavo so izdelali maketo prvih lokomotiv, ki so pripeljale pred sto leti v Ljubljano in maketo najnovejšega tipa lokomotive ter razne druge naprave iz tistih časov

in danes. Razstavili bodo tudi krasen album z udarniki, ki so njihov ponos in jih znajo ceniti.

Pri tem jim bodo pomagali tudi tovariši iz železarn, ki imajo opravka s prometom. Nato se bo vršil ves teden program z raznimi prireditvami, nočna nogometna tekma med moštvom iz železarn in železničarji, bakljada, razni koncerti itd. Med najzanimivejšimi bo gostovanje folklorne skupine iz Makedonije. 16. septembra pa bo slavnostna akademija, kjer bodo proglasili nove udarnike in pohvaljene. Najboljši pa bodo odlikovani.

V Ribnem bodo še ta mesec dogradili svoj zadruga dom

Ribno, 5. septembra.

Gradilišče zadruga doma v Ribnem pri Bledu postaja zopet najboljše gradilišče jeseniškega okraja. Te dni bodo začeli graditi že opaž in do konca meseca bodo izvršili še ostala dela. Graditelji zadruga doma so se obvezali, da mora biti otvoritev 2. oktobra. Požrtvovalni graditelji bodo morali zato biti še bolj požrtvovalni. V prostovoljno delo bodo morali vključiti tudi vse tiste ljudi, ki so sedaj delali bolj malo ali pa sploh nič. Tudi oni morajo prispevati svoj delež k dograditvi zadruga doma, ki bo v ponos vsem vaščanom Rib-

MEHANIZACIJA POLJEDELSTVA JE POT DO SOCIALISTIČNE PREOBAZBE VASI

nega. Tudi mladina naj sprejme še posebne delovne obveze, če jih še ni, in naj s tem počasti 30. obletnico SKOJ-a.

Zadruga dom v Ribnem bo torej že letos dograjen. Vas bo dobila svoj kulturni in gospodarski center. Prav gotovo bodo vaščani pridno uporabljali svoj novi oder, ki ga do sedaj niso imeli, v prosvetne namene. Organizirali bodo igralsko družino, poleg tega pa morda še pevske zbor. Tudi knjižnica se bo preselila v nove prostore. Da ne bodo pozabili čitalnice, ki mora biti poleg knjižnice. V čitalnici bodo morali biti opisani in revije. Tako bo postalo življenje v Ribnem pestrejšje in vse bolj živo. Ribnani bodo vedno bolj spoznali, kako prav je bilo, da so se potrudili in zgradili svoj zadruga dom.

počastjene med najboljšimi graditelji hidrocentral LR Slovenije.

Prehodno zastavo, ki jo je imel Gradis Litostroja, je izročil v imenu LRS, delavec Gradisa Litostroja, Roka, ki je dala, in roka, ki je sprejela zastavo, je potrjevala, da pri nas rastejo in delajo nove tovarne in nove hidrocentrale. Obrazi delavcev so bili ponosni, ko so govorili gostie-zastopniki oblasti, gospodarskih in političnih organizacij. Razveselili pa so se tudi nastopa »Mojškričeve« folklorne skupine in kovinarske godbe z Javornika, ki so počastile junaški delovni kolektiv s kulturno-umetniškim programom.

Kakor da bi še večja moč planila v graditelje, so sprejeli na slavnosti nove obveze. Obvezali so se, da bo stekel prvi agregat za novo leto 1950.

Pravilna davčna politika je del garancije za zgraditev socializma

Davčna politika v današnji socialistični ureditvi se bistveno razlikuje od bivše predaprilske. Kakšna je bila davčna politika v bivši predaprilski Jugoslaviji? Odgovor je lahek, če pomislimo samo na to kdo je vodil krmilo v tedanji Jugoslaviji, kdo je imel vse proizvodne sile v svojih rokah. Vse to je bilo v rokah parih kapitalističnih elementov. Torej je odgovor kratko ta, da so splošna davčna bremena nosili mali, delovni, socialno šibko stoječi sloji, da pa so na drugi strani »krmilariji« od svojih ogromnih dohodkov dajali državi takorekoč samo miloščino. Jasno je, da so si ti mogotci prikrojili tudi po svoje davčni zakon. To se je kazalo v tem, ker zakon ni obdavčeval skupnih dohodkov zavezancev po eni lestvici, pač pa vsak posamezen dohodek posebej. S tem je bila kršena progresivnost — postopnost pri obremenitvi. Poleg te zakonite krivice pa so se znali ti mogotci zelo spretno, na lep način udinjati davčni komisiji z raznimi podkupninami, bodisi v naturi ali v denarju. No in kaj je iz tega sledilo? Kmetije so šle »na boben«. Kdo jih je kupoval? Tisti, ki so imeli denar — kapitalisti! Kdo pa je pri tem še dobro zaslužil? Dobro so zaslužili razni advokati dr. Šmajdovega kova. Ta sesalec delovnih žuljev dr. Šmajd, jasno priča kako hitro, v kratkem času se da napraviti lepa moderna vila v Radovljici na račun tujega dela. Take pojave so bile mogoče samo preje v kapitalistični, izžemalni dobi človeka po človeku. Danes pa lahko smelo trdimo, da temu ni tako. Bistvena razlika je v tem, da mora skupnosti prispevati vsak po svojih dohodkih in po svoji finančni zmogljivosti. Davčni zakon točno pravi: Vsi dohodki enega davkoplačevalca se obdavčijo skupno po lestvici. Zakaj? Radi tega, da se podčrta progresija — postopnost obdavčbe. To se pravi: Čim več imaš dohodkov — temveč boš prispeval skupnosti. Tu leži bistvena razlika današnje od bivše davčne politike. Kaj jasno iz tega sledi? Zakon štiti mali, delovni sloji, na drugi strani po občutno obdavči finančno dobro stoječe, predvsem pa špekulantski sektor. Poglejmo samo davek pri kmetih. Zakon zelo nizko obremenjuje kmete, ki prodajajo po nižjih — državnih cenah, na drugi strani pa občutno tiste, ki prodajajo po višjih — prostih cenah. Ali je to pravično, pošteno? Vsak zaveden, pošteno misleč odobrava in pozdravlja to uredbo. Špekulantsko misleč s staro izžemalsko miselnostjo pa to graja, ker mu ne gre v račun, da bo moral že enkrat delati, ter da ne gre drugače. Vendar pa se bodo temu morali privaditi, ker razvoj časa in korakanja v socializem ne pozna delomrznosti, špekulativnosti in vseh omih, ki mislijo, da se še vedno da živeti na račun drugih rok. Torej taka je današnja davčna politika.

Tako odmerjeni davek pa mora vsak davčni zavezanec točno in redno plačevati. To plačevanje je obvezno v štirih letnih obrokih. To je vsakega zavezance dolžnost, to je zakon! Posebno pritrilno in jasno pa pridemo do tega, če pomislimo, koliko napora in truda morajo dajati za boljše življenje nas vseh naši rudarji po rudnikih, delavci v tovarnah. To so ogromni napori. Ti delavci, rudarji pa poleg svojega fizičnega dela dajejo skupnosti tudi v obliki davkov.

Dokler pa letne odmere niso gotove za tekoče leto, pa mora vsak davčni zavezanec dajati skupnosti po odmeri iz prejšnjih let. Tak način plačevanja se imenuje predjem ali akontacija. Akontacija pa se lahko z ozirom na predpis iz prejšnjega leta zviša ali zniža z ozirom na to, če ima davkoplačevalec v tekočem letu manjše ali večje dohodke. To davčni zavezanec opravi z vlogo, potrjeno od KLO-ja, katero naslovi na poverjeničstvo za finance.

Iz pregleda o plačevanju davčnih bremen smo videli, da je mnogo zavednih davkoplačevalcev, na drugi strani pa so zopet taki, ki se ne zavedajo obvez do skupnosti. Takim, ki se ne zavedajo teh obvez, lahko kar mirno rečemo, da bomo tudi brez njih zgradili socializem, vendar pa rečemo še eno, da naj nikar potem preveč ne zahtevajo od socia-

listične ureditve. Zanima nas tudi, kateri pa so taki, ki namerno zavlačujejo plačevanje svojih davčnih obvez? To so predvsem oni, ki vedno stoje ob strani, ki na splošno ne izpolnjujejo raznih obvez do skupnosti. V takih primerih je država prisiljena, da se posluži prisilnih ukrepov, prisilne izterjatve. Pri vsakem KLO-ju je postavljena komisija za realizacijo davkov. Kakšen pa je njen namen? Te komisije imajo nalogo, da pojasnjujejo davčnim zavezancem nujnost in točnost plačevanja. V slučaju namerne izoginitve plačila pa mora ta komisija poseči po prisilnih ukrepih. Takim prisilnim ukrepom so popis in prodaja premičnega ali celo nepremičnega premoženja. Komisije za realizacijo davkov imajo točna navodila, kateri predmeti se lahko popišejo in nato prodajo. Kakšni ljudje pa spadajo v te komisije? V te komisije spadajo ljudje, katerim je korist skupnosti prva dolžnost, nato pa šele osebna. Sem spadajo predani, zavedni ljudje. Pri nekaterih KLO-jih pa smo zopet videli, da so se ljudje branili stopiti v te komisije in so se izgovarjali na vse načine, da se boje zamer, da nimajo časa in da je posej težak. Vsekakor ni to ravno lahek posel, posebno še pri tistih zavezancih, pri katerih je treba prisilno izvršiti izterjavo. Zavedati pa se moramo, da je graditev socializma sveta dolžnost vsakega od nas, ker gre za boljše, lepše življenje, katerega bomo uživali ne samo mi, ampak tudi naši potomci. Torej lahko iz tega sklepamo, da je biti član komisije res častna naloga.

Če pogledamo sedaj na to, kje poteka plačevanje dobro, vidimo, da tam, kjer so dobre komisije za realizacijo davkov, katere znajo na prepričljiv način davkoplačevalcem pojasniti, da je redno plačevanje davčnih bremen del izpolnjevanja petletnega plana, da je to izpodkopavanje tal informbirojske kampanje. Ta čut zavednosti deli sigurne garancije za čimprejšnjo zgraditev socializma — boljše bodočnosti, na drugi strani pa trdno zaupanje v našo slavno Partijo in njenega voditelja Tita.

V jeseniškem okraju so do 4. septembra odkupili nad 82 odstotkov belih žit

Odkup žita v jeseniškem okraju se nadaljuje. Skupno so odkupili do 4. septembra nad 82 odstotkov belih žit. Do sedaj so se najbolj izkazali KLO-ji Mošnje, Bled, Begunje, zlasti pa še Spodnje Gorje, ki so odkupile nad sto odstotkov. Prav tako so odkupili plansko količino pšenice in ječmena na Bohinjski Beli, odkup ovsa in rži pa še ni dosežen. V Ribnem pri Bledu so izpolnili plan stooštoto, plan rži pa so celo visoko presegle. Tudi v Zgornjih Gorjah se v zadnjih dneh z naglico približujejo stooštotnemu odkupu. Tudi v ostalih krajih poteka odkup zadovoljivo, kar je zasluga KLO-jev in kmetijskih združenj.

Seveda pa so se tudi pri odkupu žita razkrinkali razni špekulantje. Nekateri so hoteli prevarati odkupno komisijo in zmešali dobro žito s smetnjavim, vendar se jim do sedaj še ni nikjer posrečilo. Tako je na primer Rev Alojz iz Most pri Žirovnici pripeljal rž, ki jo je pomešal s smetmi in z ječmenom. Take rži pa seveda niso hoteli odkupiti in Rev Alojz se bo moral potruditi, da bo pripeljal očiščeno rž.

Velikega špekulanta se je pokazal kmet Valant iz Radovljice, ki bi bil moral oddati predoisanih 1114 kg belih žit. Oddal pa ni niti kilograma in se je hotel izmuzniti z izgovorom, da še ni omlatil, da ima previsoko predpisano oddajo, ker ni imel takega pridelka, kot so ga ocenili. Ponovna kontrola pa je ugotovila, da je bil njegov pridelek stvarno določen in da predpisano količino lahko odda, kar je ugotovila preiskava, ki jo je izvedel notranji odsek. To potrjuje, da spada kmet Valant Janez med špekulante, ki jih je treba strogo kaznovati ali pa jih celo postaviti pred ljudsko sodišče.

„Racionalizator“ jeseniške železarn

V jeseniški železarni je sredi avgusta začel izhajati bilten »Racionalizator«, ki izide po vsaki seji komisije za racionalizacijo in novatorstvo. Namen biltena je, da seznani delavstvo, zlasti pa racionalizatorje in novatorje, z obravnavanimi in izvedenimi racionalizatorskimi in novatorskimi predlogi.

Prva številka nas seznani z organizacijo ocenjevanja predlogov, ki jih prouči najprej obratna komisija za racionalizatorstvo in novatorstvo, v tej komisiji so obratovodja, odnosno tehniški vodja obrata, obratni referent za racionalizacijo in novatorstvo ter dva udarnika ali racionalizatorja ali novatorja. Obratna komisija izroči predloge glavnim ocenjevalni komisiji, ki jih oceni. Obratnih komisij je v železarni 22.

Nadalje govori bilten o potrebi malih obratnih izboljšav, ki sproščajo delovno silo, ki je v železarni tako zelo primanjkuje. Kako učinkovite so te male obratne izboljšave, nam pove primer izdelovanja kokilnih ušes, ki sta jih napravila prej dva kvalificirana delavca 100 komadov v 8 urah. Po mali izboljšavi pa jih sedaj napravi v 8 urah 1 možni delavec 500 do 600. Prav take izboljšave so dosegli pri spajkanju varovalk. Prej so potrežili za 15 din kisika in acetilina, sedaj pa je potrošnja električnega toka 30 para. Pri krivljenju žarilnih klobukov so napravili prej 4 možje 2—3 komadov na dan in to pri težkem delu, sedaj pa napravita pri lažjem delu 2 moža 10—15 klobukov na dan. Sličnih izboljšav so izvršili v železarni že nad 650, ki so sprostile večje število delovne sile. Zato je popolnoma pravilno, če pravi bilten: Vse izboljšave so dobre, najboljšje pa so trenutno tiste, ki sproščajo delovno silo. Zato opozarja bilten na najbolj pereče probleme, ki so potrebni izboljšanja ali novega načina dela.

Bilten nam nudi tudi pregled obratnih izboljšav. Tako obravnava izpolnitve varnostne naprave na plavžu, ki sta jo postavila in izvedla Zupancič Anton in Media Anton, potem o Janez Gaserjevi izboljšavi naprave za potiskanje ingotov v strojni peči, o Trčkovi mehanizaciji

pospravljanja odrezkov na progi 270, o ravnanju šibik v žebliarni, o boljši uvalni napravi na strojih za žičnike, o izboljšavi osov in strojih za bodečo žico, ki so ji predlagali in izvedli delovodje v žebliarni Knific Mirko, Ravnik Jože in Rihtaršič Franc. Isti racionalizatorji so izboljšali transport kolobarjev v žebliarni z montažo Demaga. Tov. Knific, obratovodja Javornika II. je preuredil sistem napeljave kisline in vode v lužilnici pocinkovalnice na Javorniku. Noč Franc, valjavec v žični valjarni, je racionaliziral izrabo ležajev. Več predlogov je dal tudi ing. Herbert Mücke, od katerih so osvojili mehanizacijo odvoza na lahki progi in novo kalibracijo na predprogi lahke pločevine. Ručica Izidor je predlagal mehanizacijo nakladalnega mesta v jeklovleku. Golob Viktor je z dodatno napravo iz že izrabljenih starih medenastih vodil omogočil polno uporabo doma izdelanega zavornega traku tudi za težke stroje. Pred njim sta izvedla zavorni trak racionalizatorja in novatorja Pavlin in Zupan, ki so ga uporabljali na žerjavih in strojih. Golobova dopolnitev pa je rešila problem tudi na težkih strojih. Gorjanc Franc je izpolnil napravo za zasipavanje kokil. Strojevodja Rotar J. je opozoril na zamudo izpraznjevanja vagončkov na nasipu in predlagal novo konstrukcijo vagonov, ki bo zmanjšala sedanjo zamudo na minimum. Ta predlog je za enkrat še v študiju. Sruk Valentin je pocenil in poenostavil postopek vlivljanja grodlja za izdelavo pri elektropeči. Prav tako je tov. Sruk našel nadomestek za armirane cevi pri kaluparskem stroju. Armirane cevi smo prej uživali iz inozemstva. Hlade Franc je izboljšal odvoz žlindre na Javorniku. Poleg teh predlogov obravnava bilten »Racionalizator« še več predlogov, ki so v študiju.

Vsi navedeni problemi pričajo, da je izdajanje takega biltena pri tako velikem obratu, kot je jeseniška železarna, potrebno, ker s tem omogoča, da se delavstvo seznani natančno z vsemi racionalizatorskimi in novatorskimi predlogi. Prav gotovo bo bilten vzpodbuda za nove racionalizatorske in novatorske predloge v jeseniški železarni. Razen tega pa bo pisana priča o nenehnem iskanju naših delavcev in tehnikov za novim boljšim načinom dela, ki sprošča delovno silo, ki jo v jeseniški železarni še vedno primanjkuje.

PLAN SETVE OLJNE REPICE MORAMO BREZPOGOJNO IZVRŠITI

Okrajni ljudski odbor je razbil setveni plan oljne repice na šestnajst KLO-jev. Pri tem je upošteval nižje ležeče kraje, ki imajo vse pogoje za rast te važne oljne rastline. O nujnosti sianja oljne repice menda ni potrebno govoriti, ker vsakdo ve, da pri nas še vedno primanjkuje namiznega olja, do katerega bomo prišli le, če bomo posejali in pridelali plansko količino oljnih rastlin, iz katerih bodo naše tovarne izdelale potrebno olje. Zato bomo plan setve oljne repice brezpogojno izvršili in ne bomo do tega tako malomarni, kot je bil MLO Radovljica, ki se do 30. avgusta ni sploh zmenil za to. Malomaren odnos so pokazali tudi v Begunjah, kjer so se izgovarjali, da imajo že vse površine zasejane in da ni mogoče dobiti treh hektarov zemlje, ki bi jih po planu morali posejati z oljno repico. Seveda ne bo to pomagalo in bodo morali posejati plansko površino.

Prav tako kot z oljno repico moramo posejati predpisano plansko površino z žitaricami. KLO-ji in kmetijske zadruge morajo temu posvečati vso pažnjo, ker so osebno odgovorni za izpolnitev setvenega plana.

KLO-ji ali pa kmetijske zadruge naj takoj naročijo semena. Kmetje lahko dobijo seme pod pogojem, da oddajo 100 kilogramov merkantilnega žita in plačajo sto dinarjev, zakar bodo prejeli 100 kilogramov zdravega razkuženega semenskega žita. Zato naj KLO-ji z naročilom pohitijo, da bomo dobili zadostno količino semenskega žita in drugih semen.

Jese
M
mat
prav
Veli
dela
nih
jel.
zerv
lese
P
tov.
prav
šica
AFŽ
akci
»Te
T
dijo
pest
tru
nju
kor
prip
selj
mat

V
Kra
V
bod
in o
va
pa
naj
kjer
igro
jo l
o I
ko
usta
P
prio
bo
ga
otro

Kra
V
da
ško
ust
nas
ust
lav
del
čim
otro
ši o
ma
v l
Z
bo
tov
Up
tež
NA

Ble
f
pro
Ble
tre
žer
bi
del
sve
tre
in
DII
no
šn
raz
bil
»Te
ble
»Te

Hri
f
nic
nik
neš
tru
le,
pri

Žene pred „Tednom matere in otroka“

Jesenice, 4. septembra.

Med ostalimi pripravami za »Teden matere in otroka« se jeseniške žene pripravljajo zelo pridno za pionirski sejm. Veliko iznajdljivost so pokazale pri izdelovanju igrač, ki jih izdelujejo iz raznih odpadkov. Človek bi skoraj ne verjel, da so lični lončki izdelani iz konzervnih škatelej in spet druge iz raznih lesenih odpadkov in krp.

Pri izdelovanju igrač je zlasti pridna tov. Ravnik Marija iz centra I., ki je napravila največje število igrač. Tovarišica Ravnikova je zelo zavedna članica AFŽ in jo najdeš na vseh tekmovalnih akcijah, ki so jih sprejele žene pred »Tednom matere in otroka«.

Tudi po ostalih centrih se žene trudijo, da bi pripravile čim lepši in čim pestrejši sejm za naše najmlajše. V centru 3-5 se zlasti odlikujejo v izdelovanju igrač tov. Mikelj Kati, ki hoče, kakor vse ostale zavedne jeseniške žene, pripraviti našim malčkom čim večje veselje na sejm, ki se bo vršil v »Tednu matere in otroka«.

V KRANJSKI GORI BODO ŽENE UREDILE OTROŠKO IGRISČE

Kranjska gora, 4. septembra.

V Kranjski gori so žene sklenile, da bodo v tekmovalstvu za »Teden matere in otroka« uredile otroško igrišče. Sprva so mislile, da bi ustanovile DID. Ker pa to zaenkrat v Kranjski gori ni še najnujnejše, so se odločile za igrišče, kjer se bodo otroci lahko brez skrbi igrali, ker bo nanje pazila tovarišica, ki jo bodo za to zadolžili. Seveda pa misli o DID-u ne bodo opustile, ker bo slej ko prej tudi v Kranjski gori prepotrebna ustanova.

Poleg tega so kranjskogorske žene pridno pomagale pri košnji in žetvi, kar bo prav tako vplivalo na uspeh njihovega tekmovalstva pred »Tednom matere in otroka«.

V KROPI BI BILA POTREBNA OTROŠKA RESTAVRACIJA

Kropa, 5. septembra.

V »Jesenškem kovinarju« smo brali da so žene iz Javornika ustanovile otroško restavracijo in da jo nameravajo ustanoviti tudi na Jesenicah. Tudi pri nas bi bilo poželjeno, da bi imeli tako ustanovo, ki bi bila v korist naših delavskih otrok. Prav gotovo so isto uvideli že naše žene in bodo zato skušale čimprej najti prostor in ga opremiti za otroško restavracijo. Tako bodo tudi naši otroci deležni dodatne preskrbe, naše mamice pa bi to še bolj okrepilo v veri v ljudsko oblast in v socializem.

Za ustanovitev otroške restavracije pa bo moral pokazati tudi KLO Kropa in tovarna »Plamen« vse razumevanje. Upamo, da ne bodo delali našim ženam težav.

NA BLEDU JE USTANOVITEV DID-A PREPOTREBNA

Bled, 6. septembra.

Ker se vedno več mater vključuje v proizvodnjo, je potreba po DID-u na Bledu vedno bolj pereča. Zaradi te potrebe je zanimanje za to ustanovo med ženami vedno večje. Prepričane so, da bi se potem še več mater vključilo v delo, če bi lahko v času službe zaupale svoje otroke skrbnim rokam. Zato je potrebno, da žene preidejo od zanimanja in želji k uresničenju in ustanovitvi DID-a. Potrebno je, da najdejo primeren stavbo in zaprosijo zanj tamkajšnji MLO, ki jim bo prav gotovo šel z razumevanjem na roko. Posebno lepo bi bilo, če bi bil DID ustanovljen že v »Tednu matere in otroka«. S tem bi blejske žene najlepše počastile namen »Tedna«.

KDAJ SI BO AFŽ HRUŠICA PRIBORILA PROSTOR ZA ŠIVALNICO IN KRPALNICO

Hrušica, 6. septembra.

AFŽ Hrušica bi rada ustanovila šivalnico in krpalnico ter s tem razbremenila žene, ki so v proizvodnji, prekournega domačega dela. Žene, ki so se potrudile, da so že vse potrebno pripravile, se pa morajo že daj časa boriti za primeren prostor. Sprašujejo se, kdo

jim dela ovire, ki bi jih pri ustanovitvi tako potrebnega obrata ne smelo biti in bi morali za to imeti pristojni faktorji vse razumevanje.

SE NEKAJ O USPEHIH DELA ORGANIZACIJE AFŽ

Žene so se zavedale važnosti počitniških kolonij, v katerih so se naši otroci okrepili in razvedrili. Zato so zbrale za počitniške kolonije lepo vsoto 143.815 dinarjev.

Žene jeseniškega okraja so bile na raznih delovnih akcijah izven našega okraja. Tako so bile tri žene v pionirski delovni brigadi, ki je obirala hmelj v Savinjski dolini, ena žena pa se skupno z mladinsko brigado udeležila dela na avtostradi.

ČLANI ZADRUŽNE EKONOMIJE V GORJAH ŽELIJO, DA BI SE EKONOMIJA SPREMENILA V ŽIVINOREJSKO ZADRUGO

Zg. Gorje, 5. septembra.

Člani zadrugne ekonomije v Gorjah so vložili prošnjo, da bi se njihova ekonomija preoblikovala v kmetijsko živinorejsko zadrugo. V zadrugo bi se vključilo 10 družin z 18-imi, za delo sposobnimi člani. Začeli bi s skoraj 61 hektari zemlje, z 21-imi glavami goveje živine, s tremi elektromotorji in plugi, branami, vozovi itd.

Člani zadrugne ekonomije bodo v živinorejski zadrugi še vestneje izpolnjevali svoje naloge, premagovali vse napore in ustvarili zgledno gospodarstvo, ki bo navdušilo tudi ostale kmete, da se bodo vključili v kmetijsko živinorejsko zadrugo.

O delu prosvetnih delavcev jeseniškega okraja

Jesenice, 5. septembra.

2. septembra se je vršila v Titovem domu na Jesenicah okrajna sindikalna delovna konferenca prosvetnih delavcev jeseniškega okraja. Predsednik Brezovec Ciril je v svojem govoru razčlenil dosedanje delo zveze in poudaril, da imajo prav prosvetni delavci od osvoboditve dalje velike zasluge pri preobrazbi velike kulturne preobrazbe in pri graditvi nove socialistične kulture. Prosvetni delavci so s svojim neumornim delom dosegli, da je kulturno življenje zajelo vse delovne množice, ki s svojim delom ustvarjajo vse pogoje za nadaljnji razvoj in procvit kulture.

Ko je govoril o sovražnem stališču kominformovskih držav, ki bi rade zanalke socialistično graditev naše domovine, je omenil francosko mladinsko brigado in francoskega pisatelja Jeana Casouja, ki je dejal, da Jugoslavija radi samo priče, ki bodo videli gigantsko graditev naše države in ustvarjalni polet našega delovnega ljudstva. Prav te priče bodo ponesle v svet resnico o nas in naši domovini. Priče pa bodo in tako bodo propadle kominformistične laži.

Vse to nalaga prosvetnim delavcem nove dolžnosti. Redki tovariši včasih pozabljajo, da sta pouk in vzgoja v napredni družbi nerazdružljiva. Potrebno bo več poglobljanja in študija napredne družbene znanosti, kajti brez poznanja te, ne bodo prosvetni delavci kos svojim nalogam.

Nekateri učitelji na vasi so vse preveč pasivni do današnjega družbenega dogajanja na vasi. Učitelj na vasi mora biti središče kulturno-političnega življenja.

Dosedanje sindikalno delo prosvetnih delavcev je imelo vrsto napak. Na sestankih so vse premalo obravnavali politično in ekonomsko problematiko, probleme vzgoje itd. Sestanki so bili nerazgibani. Sklepi so se le delno izvajali. V bodoče morajo prosvetni delavci posvetiti vso pažnjo odpravljanju teh napak.

Prosvetni delavci so se v obširni diskusiji pomenili o nakazanih problemih in sklenili, da bodo utrdili svojo sindikalno organizacijo, da bodo pričeli s kolektivnim študijem, da bodo pomagali učiteljem-tečajnikom, da bodo ti polagali lahko svoje izpite v določenem roku. Zanimali se bodo tudi za izvenšolsko delo in pomagali množičnim organizacijam v vseh panogah kulturno

Požarno varnostni teden v jeseniškem okraju bo od 2. do 9. oktobra

Namen lanskoletnega gasilskega tedna je bil deloma dosežen. Stanje gasilske organizacije se je deloma izboljšalo, a vse premalo smo storili po vprašanju požarno varnostnih ukrepov. Zato se bo vršil letos »Požarno varnostni teden«, ki bo trajal od 2. do 9. oktobra. V tem tednu bomo skušali odpraviti lanskoletne pomanjkljivosti.

Gasilske organizacije jeseniškega okraja so napravile obširen program, pri katerem bodo morale pomagati tudi ostale množične organizacije. Množično bomo morali sodelovati pri delu na požarno varnostnih napravah, ki so nujne za preprečevanje požarov. Te naprave bomo morali napraviti po tovarnah in pri gospodarskih poslopih na vasi.

POHITIMO IZ NABIRANJEM ZDRAVILNIH ZELIŠČ

Plodovi zdravilnih zelišč so dozoreli. Za naše gospodarstvo pomenijo ti plodovi devize, s katerimi bomo lahko nabavili stroje za naše tovarne. Zato naj pomagajo pri nabiranju plodov, ki jih bodo odkupovale kmetijske zadruge, vse množične organizacije, zlasti pa mladina in pionirji.

Kaj bomo nabirali?

Nabirali bomo jesenske plodove našega grmičevja, to je bezga, črnega trna, gloga (blagovca ali medvedove hruske), jerebike, šipkove jagode, lapuhov list, liste gozdnih jagod in liste preoblede, gozdni koren in planinski koper. Za te plodove in zelišča se inozemski kupci najbolj zanimajo.

Za podrobna navodila in nasvete se pozanimajte pri kmetijskih zadrugah.

prosvetnega dela. Nudili bodo vso pomoč vaškim izobraževalnim tečajem. Zanimali se bodo in pomagali pionirski organizaciji itd.

Na zaključku konference so poslali resolucijo CK KPJ, v kateri so obljubili svojo predanost partijskemu in državnemu vodstvu in da se bodo trudili s svojim delom prav tako kot naši kovinarji, rudarji, zadržniki in tako pospešili izgradnjo socializma v naši državi.

Jesenški pionirji so slavnostno pričeli novo šolsko leto

Jesenice, 3. septembra.

Danes zjutraj so jeseniški pionirji slavnostno pričeli novo šolsko leto. Zjutraj so se zbrali v šolski tlovalnici, kjer jih je v imenu učiteljskega zbora pozdravila tovarišica upravitelica Arzenškova, potem pa so pionirji poslušali po radiu pozdravni govor pomočnika ministra za prosveto.

Nato so pionirji odkorakali pred Titov dom, kjer se je nabralo mnogo staršev in drugih ljudi, ki so hoteli prisostvovati pionirski slavnosti. Pionirji so poslušali zelo lep govor tov. Verdnička Janka, ki jih je pozdravil v imenu sindikalne podružnice »Kovinarjev«. V svojem govoru je govoril o delu njihovih očetov, ki se tako junaško borijo z vsemi težkočami v borbi za plan in jih premagujejo ter s tem ustvarjajo srenejše življenje pionirjev, ki danes še hodijo v šolo. Pionirji so ob tem govoru sklenili, da nočejo zaostajati za svojimi junaškimi očeti, ampak jih hočejo posnemati v marljivosti z neumornim učenjem. Po govoru tovariša Verdnička so pionirje pozdravili še zastopnica AFŽ in zastopnik OK LMS in Okrajnega pionirskega štaba in poročevalec za prosveto MLO Jesenice tov. Triplat.

Po govorih so pionirji zapeli borbeno pesem »Slovenci kremeniti« in odšli v spremstvu učiteljev v šolo. Ob začetku šolskega leta so pionirji sprejeli razne obveznosti, ki jih bodo vestno izpolnjevali tekom šolskega leta. Tako so sklenili, da bodo v letošnjem šolskem letu s pridnim in nenehnim učenjem dosegli vse lepše uspehe, kot so jih lani. Skrbeli bodo, da bodo čim manj izostajali od pouka in da bodo poslušni in disciplinirani. Tudi na tekmovalje z ostalimi pionirskimi odredi niso pozabili, s katerimi bodo tekmovali v fizikulturi in učenju.

Da je to nujno, poglejmo samo nekaj primerov škode, ki so doslej napravili požari. Zaradi požarov, ki so nastali mnogokrat zaradi igranja otrok z ognjem, smo zabeležili v letošnji statistiki požarov okrog 90 milijonov dinarjev škode. Zato naj šole pa tudi starši vzgajajo v otroku čut, ki jih bo odvrnil od igranja z ognjem v gozdovih ali pa v bližini gospodarskih poslopih. Večkrat povzroči požar tudi nepravilna gradnja poslopih. Škoda, ki so jo napravili požari ognja, ki so ga povzročili dimniki, znaša okrog 200.000 dinarjev, zaradi nepravilne gradnje raznih poslopih pa 1.200.000 dinarjev, na požganih gozdovih 1 milijon dinarjev. Vsa ta ogromna škoda, ki je bila napravljena samo v letošnjem letu, priča dovolj zgovorno, kako nujno je, da čimprej pričnemo graditi požarno varnostne naprave, s katerimi bomo lahko preprečevali požare. Zato je dolžnost vseh množičnih organizacij, da vestno in požrtvovalno sodelujejo.

Gasilske organizacije vršijo v predpripravih »Tedna požarne varnosti« razna predavanja, katerih namen je, da bi se sleherni državljani seznanili z ukrepi za preprečevanje požarov in za gašenje začetnih požarov.

Namen »Požarno varnostnega tedna« je tudi, da se izpopolni tehnično znanje samih gasilcev. V tem pogledu smo začeli nekoliko nazadovati. Tudi dotok članstva je premajhen. Zato bodo morale množične organizacije, zlasti pa mladinska organizacija navduševati svoje člane za vstop v gasilsko organizacijo. Važno je tudi, da se pri vseh podjetjih, ustanovah, zavodih, v obdelovalnih zadrugah in drugod formirajo gasilske edince in se usposobijo za gasilsko službo.

V prvi polovici septembra se vršijo razni komisjski pregledi industrijskih podjetij, gospodarskih in stanovanjskih hiš. Komisije bodo ugotovile vse nedostatke glede požarne varnosti in skrbele, da bi se ti nedostatki čimprej odstranili.

Borba koroških Slovencev je naša borba

Tako so jesenški pionirji pričeli novo šolsko leto. Učili se bodo pridno, da bodo čez leta lahko stopili kot strokovni delavci, tehniki in inženirji na mestu svojih očetov, ki se danes tako požrtvovalno in junaško borijo za plan in ki bodo svojih otrok najbolj veselili, če se bodo ti pridno učili in dosegli v šoli lepe uspehe.

KJE SE SKRIVAJO VOZNIKI, KI BI MORALI VOZITI LES ZA DRŽAVNA PODJETJA?

Letos je dobilo 138 voznikov odločbe, da morajo voziti določeno količino lesa za državni sektor gospodarstva. Od vseh voznikov, ki so prejeli odločbe, vozita sedaj samo dva.

Kje so torej ostali vozniki?

Mnogi se skrivajo po kmetijskih zadrugah v lesnih odsekih in se že mesece izgovarjajo, da morajo voziti svoj les, da bodo zadostili planski oddaji kmetijskih zadrug. Ta izgovor pa je navadno izmikanje, ker to že traja nekaj mesecev in bi bili že zdavnaj zvozili svoj les in zadostili planu kmetijskih zadrug, kateremu še vedno niso. Tako se pod zaščito Kmetijskih zadrug izmikajo lastni planski oddaji, kakor tudi pomoči državnemu sektorju gozdarstva, ki mu primanjkuje delovne sile. — Prav bi bilo, da bi organi ljudske oblasti napravili temu konec. Saj so vozniki, ki se izmikajo na obeh straneh, da bi izpolnili svoje dolžnosti, v veliki večini močnejši kmetje, ki jim najbrže ni mar do blagostanja poštenih kmetov in vsega delovnega ljudstva.

Tudi kmetijske zadruge naj napravijo tej stvari konec, ne na da jih skrivajo pred komisijami za delovno silo in se izgovarjajo, da nimajo zaposlenih. Vprašujemo se, odkod je letos naenkrat skoro po vseh kmetijskih zadrugah prišlo do deficita?

KULTURA IN PROSVETA

**Tekmovanje pred II. kongresom
Ljudske prosvete**

V mesecu novembru bo II. kongres Ljudske prosvete Slovenije. V ta namen je Izvršni odbor Ljudske prosvete razpisal predkongresno tekmovanje. Razpisane so nagrade za najuspešnejše kulturno umetniške prireditve v vseh panogah ljudskoprosvetne dejavnosti. Nagradjeni bodo najboljši okraj in posamezna izobraževalna umetniška in kulturno prosvetna društva.

Kakšno bo tekmovanje pri nas? Ali kaže tekmovati in kakšne perspektive imajo ljudskoprosvetne organizacije našega okraja za zmago do razpisanih nagrad.

Vprašanje, ali kaže tekmovati, ali ne, ne bi smelo obstojati, kajti nedvomno je, da bodo ljudskoprosvetne organizacije po vsej Sloveniji dale v tem času od sebe vse, da bi v tekmovanju dosegle čim boljše rezultate. In če bi zaradi tega, ker bi se strahili, da ne bomo prejeli nobene nagrade, ali da ne bi bili nikjer prvi, odstopali, bi pokazali, da se ne zavedamo pravega pomena kongresa Ljudske prosvete. In zato bomo tekmovali prvenstveno v čast II. kongresa. Dali bomo močan povdarek vsem našim dosedanjim naporom, ki bodo razločno prikazani prav v dneh kongresa. To je bistvo in cilj našega tekmovanja in če bomo dosegli pri tem nagrade ali pohvalo, je to za nas le priznanje, da naši napor niso bili zaman in da so rodili že tolike uspehe, da dosegamo pozornost vse slovenske javnosti in tudi II. kongresa Ljudske prosvete.

Kakšno naj bo tekmovanje pri nas? Pri tem vprašanju se je treba pomuditi dalje in ga obdelati temeljitje. Razmah in oblike tekmovanja se že jasno kažejo. V teh dneh se v vseh krajih, kjer dosedaj še ne obstojajo izobraževalno umetniška in kulturno prosvetna društva, ta pospešeno ustanovljajo. Inicijativni odbori pripravljajo pravila, pridobivajo člane društev, pripravljajo občne zborove in v svojih krajih pripravljajo stanje, o katerem bomo lahko rekli:

Pri nas ima Ljudska prosveta povsod trdne organizacijske temelje. Ustanovili smo toliko društev, kolikor je krajev, kjer je njih ustanovitev možna. To bo doseženo koncem meseca septembra.

Pred nami je teden napredne knjige. Priprave se vrše povsod. Zbirajo se materialna sredstva, pripravljajo predavanja, razstave, grafiki in izložbe, literarni večeri in druge prireditve, ki bodo izvedene v tem tednu. Izdelan je osnutek Okrajne revije kulturno umetniških skupin, ki se bo vršila v dneh med 30. oktobrom in 6. novembrom in bo vzvalovala slehernega človeka našega okraja, kajti revija bo dostojen prikaz našega štiriletnega dela. Skupine, ki bodo nastopale v okrajnem centru na Jesenicah in po vaseh našega okraja, bodo prikazale najkvalitetnejša dela, izkazana pri kategorizaciji igralških skupin, na festivalih prejšnjih let, na predhodnih tekmovanjih in javnih nastopih.

V teh dneh se vrši na Jesenicah okrajni sindikalni festival in že prvi dnevi, ki so povabili k predstavam več tisoč ljudi, lahko prikažejo naše uspehe in tudi želo, ki jo občuti osvobojen človek po kulturnem izživljanju.

Vsega tega dela, ne bi mogli naštevati do potankosti. Poznamo jih in tembolji jih poznajo ljudskoprosvetni aktivisti. V dneh po drugem kongresu bo tudi okrajni odbor Ljudske prosvete podelil nagrade najboljšim društvom, in sicer po sledečem kriteriju:

1. nagrado bo prejelo kulturno umetniško društvo, katero bo pokazalo v celoti najboljše uspehe pri svojih prizadevanjih. Tu bodo računani uspehi od osvoboditve dalje in bodo upoštevani pogoji, v katerih je to društvo ustvarjalo in se borilo za dosežene uspehe. Odločilno bo tudi to, kolikšno število ljudi je društvo zajelo v svoje članstvo z ozirom na število prebivalstva in kaj je storilo za idejni dvig svojega član-

stva in celotne vasi. Kako je društvo sodelovalo pri socializaciji vasi. Kolikšno je bilo število društvenih nastopov in predvsem predavanj in gostovanj ter kolikšna je bila dosežena kvaliteta teh nastopov in gostovanj. Pri odločitvi bo važno, kako je društvo dostavljalo vsa potrebna poročila in odgovarjalo na zahtevane dopise Okrajnega prosvetnega sveta.

2. nagrada bo podeljena društvu, ki bo najboljše pripravila izobraževalni tečaj v svojem kraju. Pri tem bo odločilen uspeh lanskega tečaja in priprave za letošnji tečaj. Koliko bo prijavljenih stalnih obiskovalcev tečaja z ozirom na celotno število prebivalstva in koliko predavateljev bo društvo usposobilo iz domačega kraja. Prav tako je važen uspeh tečaja, ki bo razviden ob zaključku, ko bo ta nagrada ponovno podeljena.

3. nagrado bo prejela najboljša vaska knjižnica. Kriterij za podelitev te nagrade bo podelitev prečitanih knjig v primeri s celotnim številom prebivalstva v kraju. Razvoj knjižnice v letih po osvoboditvi, točnost in pravočasnost pošiljanja vseh potrebnih poročil, iznajdljivost pri zbiranju materialnih sredstev za razvoj knjižnice in predvsem uspehi doseženi v letošnjem tednu napredne knjige.

4. Nagrada bo podeljena društvu, ki bo doseglo najboljše uspehe pri gradnji zadružnega doma v svojem kraju in storilo največ zato, da bo najbolj opremilo društvene prostore v svojem kraju.

Za posebne uspehe, ki niso zajeti v teh štirih nagradah in ki bi se pokazali in bi jih kazalo nagraditi je razpisana 5. nagrada.

Nagrade bodo podeljene po proučitvi doseženih uspehov, ki jih bo proučila nagradevalna komisija in na podlagi poslatih poročil Okrajnemu odboru Ljudske prosvete. Oziralo se bo tudi na poročila, ki bodo prispela s strani množičnih organizacij in po drugih podatkih, ki bodo na razpolago.

Udeležiti se tekmovanja v okrajnem merilu, pomeni storiti vse, da bo ljudska prosveta našega okraja v dneh kongresa popolnoma gotova, da je storila dovolj za utrditev Ljudske prosvete, za dvig izobrazbe in kulturne ravni, za kvaliteto umetniškega dela, skratka, da je vredna in dostojna stvariteljica v borbi za srečo in blagostanje delovnih ljudi.

**Folklorna skupina SKUD-a Franca Mencingerja
se je vrnila s gostovanja po Jugoslaviji**

Slovenski Javornik, 5. septembra.

Pred kratkim se je vrnila s gostovanja po Jugoslaviji folklorna skupina Sindikalnega kulturno-umetniškega društva »Fr. Mencingerja«, ki je nastopala skupno z mladinskimi pevskim zborom SKUD-a »Moškrič«, z mešanim zborom iz Ptuj in godbo iz Guštanja.

Obiskali so najprej Beograd in se nato odpeljali v Železnike pri Beogradu, kjer so jih zelo lepo sprejeli. Ogledali so si veliko tovarno strojev, ki je zrasla v dveh letih in potrjevala resnično graditev Titove petletke. Člani javorški folklorne so občudovali tudi lepa delavska stanovanja, ki so rasla istočasno z graditvijo tovarne. Pogovarjali so se z delavci o delu v Železnikih in jim povedali o delu jeseniške železarnice. Delavci tovarne v Železnikih so bili navdušeni nad kulturno-umetniškim programom, ki so ga izvajale prej omenjene skupine sindikalnih kulturno-umetniških društev iz Slovenije.

Naslednja njihova pot je bila v Novi Sad. Od tam so odšli na državno posestva, kjer so jih delavci na državnih posestvih iskreno sprejeli. Naši folkloristi so prav tu živo občutili bratstvo in edinstvo, to veličastno in neporušljivo

POKALNA NOGOMETNA TEKMA
TD JAVORNIK : SD PREŠEREN
RADOVLJICA 5 : 0

Lesce, 4. septembra.

Moštvo TD Javornika, ki se je po treh zaporednih zmagah plasiralo v 4. kolo, je danes odigralo v Lescah naslednjo tekmo z domačim Prešernom. Obe moštvi sta nastopili nekompletni, zato tudi igra ni bila na primerni višini. Kljub temu pa so nogometaši pokazali visoko borbenost. Moštvo TD Javornika je bilo v premoči in je prišlo že v prvih minutah iz dveh prostih strelav do dveh golov v korist TD Javornika. Do odmora je moštvo TD Javornika zvišalo rezul-

tat na 4 : 0 v svojo korist. Po odmoru pa so Javorčani zabili še peti gol in zmagali z rezultatom 5 : 0.

JESENIČANI SO SPREMLJALI MEDNARODNO KOLESARSKO DIRKO

Jesenice, 2. septembra.

Jeseničani so v špaliirih čakali na dirkače mednarodne kolesne dirke, ki so vozili svojo najtežjo etapo Koper-Bled. Navdušeno so pozdravili prve dirkače, ki so preko Vršiča skozi Kranjsko goru, Gozd. Dovje in Hrušico privozili skozi Jesenice in nadaljevali potem pot na Bled, kjer je bil cilj.

Objave

DELAVSKA MLADINA BOHINJA!

V nedljo, 11. septembra se vrši v Bohinjski Bistrici zbor bohinske delavske mladine.

Na predvečer zбора, v soboto ob pol 8. uri zvečer, se vrši v dvorani doma kulture slavnostna akademija, na kateri bodo nastopali razni mladinski aktivi.

Nedeljski spored se prične ob pol 9. uri na dvorišču KLO-ja Bohinjska Bistrica.

Po končanem zborovanju se vrši prosta zabava z raznimi skeči in s plesom.

Delavska mladina Bohinja naj se zbora sigurno udeleži. Vabimo pa tudi kmečko in ostalo mladino. Bohinjska mladina, ki je zaposlena v jeseniški železarni naj se udeleži zбора v Bohinjski Bistrici in ne na Jesenicah!

DELAVSKA MLADINA
JESENIŠKEGA OKRAJA!

V nedeljo, 11. septembra se vrši na Jesenicah zbor delavske mladine jeseniškega okraja razen Bohinja, kjer se bo vršil zbor posebej.

Pričetek zбора je ob 9. uri. Zbirališče pred Titovim domom. Od tod gre na parada delavske mladine skozi mesto na fizkulturno igrišče, kjer se bo vršilo slavnostno zborovanje.

Govorili bodo predstavniki raznih podjetij, sekretarji komitejev in aktivov ter najboljši mladinci-udarniki.

Po zboru bo nastop kulturnih skupin raznih delavskih aktivov.

Popoldne pa se bo vršila prosta zabava na letnem gledališču v okviru kulturne festivala, ki ga prireja SKUD-a »Kovinar« z Jesenic in »Fr. Mencinger« z Javornika.

pridobitev naše narodno-osvobodilne borbe. Ogledali so si ureditve državnih posestev in se čudili velikemu napredku, ki smo ga dosegli v kmetijstvu. Delavci državnih posestev so člane kulturno-umetniških skupin izvrstno gostili. Čeprav jih je bilo okrog dvesto ljudi. Navdušeni so bili nad slovensko pesmijo in slovenskimi narodnimi plesi, ki jih je izvajala folklorna skupina s Slovenskega Javornika.

Ko so se poslovili, so odpotovali v Subotico, kjer so doživeli prav tako lep sprejem. Tudi tu so nastopili z velikim uspehom.

16 članov folklorne skupine SKUD-a Fr. Mencingerja z Javornika se je vrnilo z najlepšimi vtisi. Povsod so naleteli na bratski sprejem. Med potjo in v krajih, kjer so gostovali, so videli, kako se spreminjajo obraz naše domovine in s pomilovanjem so pomislili na laži, ki jih širi o nas kominform. Videli so ogromen delovni polet delavcev v Železnikih. Na državnih posestvih so se seznanili z uspehi v socialističnem kmetijstvu in v njih se je še bolj utrdila vera, da bo resnica o nas v najkrajšem času zmagala in da bo zanj zvedel ves svet. Čas bo odnesel pesek, kamor so klevetniki vtaknili svoje nojevske glave.

Ali si poravnal naročnino?

Naslov uredništva in uprave: Jesenice, Titov dom (II. nadstropje, soba št. 29). Izhaja vsako soboto. Telefon uredništva in uprave: 249. Štev. čekovnega računa 606-90603-0. Odgovorni urednik: Gasar Verko, Jesenice — Tisk Triglavske tiskarne, obrat 1, Kranj, 183 49